

Sygn. akt I ACa 1394/12

I ACz 1769/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Krzysztof Depczyński
Sędziowie:	SSA Anna Cesarz SSO del. Joanna Walentkiewicz - Witkowska (spr.)
Protokolant:	stażysta Joanna Płoszaj

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2013 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa **D. T., J. T., I. T. i H. T.**

przeciwko **(...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.**

o nakazanie usunięcia gazociągu

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 12 października 2012 r., sygn. akt I C 1256/11

oraz na skutek zażalenia strony pozwanej

od postanowienia zawartego w punkcie 3 wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 12 października 2012 r., sygn. akt I C 1256/11

1. oddala apelację;

2. zasądza od D. T., J. T., I. T. i H. T. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 135 (sto trzydzieści pięć) złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;

3. z zażalenia strony pozwanej zmienia zaskarżone postanowienie zawarte w punkcie 3 wyroku w ten sposób, że zasądza od D. T., J. T., I. T. i H. T. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 10.728,09 (dziesięć tysięcy siedemset dwadzieścia osiem i 9/100) złotych z tytułu zwrotu kosztów procesu;

4. zasądza od D. T., J. T., I. T. i H. T. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 1.308 (jeden tysiąc trzysta osiem) złotych z tytułu zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygnatura akt I ACa 1394/12

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Łodzi, wyrokiem wydanym w dniu 12 października 2012 roku w sprawie o sygnaturze akt I C 1256/11 :

- oddalił powództwo J. T., I. T., D. T. i H. T. przeciwko (...) spółce z o.o. w W. o nakazanie usunięcia gazociągu ,
- odrzucił pozew w/w osób o odszkodowanie za bezumowne korzystanie z nieruchomości w części zajętej przez gazociąg(w tej części orzeczenie jest prawomocne).

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na podstawie następującego stanu faktycznego :

Powodowie są współwłaścicielami zabudowanej działki gruntu nr (...) o powierzchni 0,0412 ha, dla której w Sądzie Rejonowym w Skierniewicach prowadzona jest księga wieczysta (...). Nieruchomość położona jest przy ul. (...).

Decyzją administracyjną z dnia 5 lipca 1978 r. w sprawie doprowadzenia gazu do S. ustalono dla poprzednika prawnego pozwanej miejsce i warunki realizacji inwestycji, obejmującej budowę gazociągu z przebiegiem gazociągu m.in. w ulicy (...), ze zleceniem doręczenia decyzji m.in. Prezydentowi S. celem zawiadomienia wszystkich właścicieli terenu, objętego projektowanym gazociągiem. W ulicach (...) zaprojektowano budowę sieci średniego ciśnienia.

Decyzją administracyjną z dnia 6 maja 1980 r. Zarząd (...)w S. zezwolił poprzednikowi prawnemu pozwanej na zajęcie nieruchomości prywatnych właścicieli na czas trwania budowy gazociągu dla miasta S., w oparciu o przepisy art. 35 i 36 ustawy z dnia 12 marca 1958r. o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości.

Decyzją administracyjną z dnia 27 stycznia 1981 r.(wydaną w oparciu o te same przepisy) w sprawie zezwolenia wejścia na teren, celem przeprowadzenia gazociągu, którego trasa przebiegać miała przez grunty prywatnych właścicieli, położone przy ul. (...) w S., zezwolono poprzednikowi prawnemu pozwanej na zajęcie prywatnych nieruchomości na czas trwania budowy gazociągu, przechodzącego przez grunty położone przy ul. (...).

Decyzją administracyjną z dnia 20 lutego 1981r. udzielono poprzednikowi prawnemu pozwanej pozwolenia na budowę inwestycji, obejmującej gazociąg na odcinku od stacji redukcyjnej przy ul. (...) do stacji redukcyjnej przy ul. (...).

Planowany przebieg gazociągu wynikał z planu sytuacyjnego z dnia 28 lutego 1978r..

Gazociąg został wybudowany, a w dniu 8 grudnia 1981r. został zinventaryzowany i stwierdzono, że został wybudowany zgodnie z zatwierdzoną lokalizacją.

Gazociąg został przeprowadzony również przez działkę powodów.

Na wysokości działki powodów wykonano uskok rurociągu, zgodny z projektem i zatwierdzony inwentaryzacją geodezyjną.

J. i J. małżonkowie (...) nabyli przedmiotową działkę w 1976 r. i wzniesli na niej budynek mieszkalno-usługowy, część mieszkalna ma 110 m.kw. , zaś część usługowa – 140 m.kw. i jest wynajmowana na 4 lokale użytkowe. Na początku lat

90 ubiegłego wieku J. i J. T. zaczęli kupować materiały budowlane, gdyż zamierzali dobudować nową część usługowo-mieszkalną.

Na skutek usytuowania gazociągu na działce powodów, utraciła ona praktycznie charakter działki budowlanej i usługowej.

Wobec powyższego, powodowie nie mogli i nie mogą zrealizować swoich planów związanych z rozbudową budynku mieszkalnego.

Wysokość odszkodowania za bezumowne korzystanie przez pozwanego z części nieruchomości powodów, zajętej przez gazociąg za okres 10 lat, poprzedzający wniesienie pozwu do chwili zamknięcia rozprawy, z uwzględnieniem czynszu dzierżawnego w tym okresie, wynosi 79.433 zł.

Wysokość odszkodowania związanego z brakiem możliwości wybudowania przez powodów nowego budynku oraz niemożnością czerpania z tego tytułu korzyści wynosi za analogiczny okres 387.470 zł (utrącone korzyści z części usługowej budynku) oraz 107.770 zł .

Orientacyjny koszt usunięcia gazociągu z nieruchomości powodów wyniósłby 800.000 zł, a przebudowa gazociągu skutkowałaby przerwą w dostawach gazu dla ok. 6.000 odbiorców przez okres 4-6 dni. Jedyną możliwością przebudowy gazociągu związana byłaby z przeniesieniem go w pas chodnika z przebudową kabla energetycznego niskiego napięcia oraz demontażem chodnika na czas przebudowy. Orientacyjny koszt przebudowy gazociągu nie obejmuje kosztów wstrzymania gazu dla odbiorców, związanych np. z przerwami w produkcji na skutek wstrzymania dostaw gazu.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd I instancji uznał , że dla dochodzenia roszczeń odszkodowawczych droga sądowa jest niedopuszczalna, jako że przedstawione poniżej przepisy szczególne przekazują te roszczenia do właściwości organów administracji publicznej (art. 2 par.3 k.p.c.)

Sąd uznał, że wbrew wywodom powodów decyzje administracyjne z dnia 6 maja 1980 r. oraz z dnia 27 stycznia 1981r. stanowiły nie tylko podstawę do wejścia na cudzy grunt w czasie zakładania urządzeń przesyłowych i ich konserwacji, ale dawały również możliwość realizowania zadań i celów gospodarczych, którym urządzenia te służą - decyzje wydane w trybie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości (t.j. Dz. U. Nr 10 z 1974r, poz. 64 ze zm. , dalej u.z.t.w.n.) są tytułem prawnym dla przedsiębiorstwa przesyłowego do stałego korzystania z cudzej nieruchomości, bowiem przepis ten jest przepisem trwale ograniczającym prawo własności

Powodowie nie kwestionowali, że w związku z budową gazociągu zostały wydane decyzje w trybie art. 35 i 36 u.z.t.w.n., jednakże skupili się na tym, że nie zostały one doręczone ówczesnym właścicielom działki.

Odnosząc się do zarzutu powodów niedoręczenia decyzji administracyjnych, Sąd I instancji wskazał, iż zarzut ten można skutecznie podnieść jedynie w postępowaniu administracyjnym, a w realiach rozpoznawanej sprawy nie ma podstaw do przyjęcia, że decyzje administracyjne nie stały się ostateczne, że zostały one zaskarżone. Na ich podstawie zrealizowano budowę gazociągu. Sąd Okręgowy podniósł jednocześnie, że brak podstaw do przyjęcia, że po wydaniu decyzji administracyjnych przebieg gazociągu został zmieniony oraz że faktyczny przebieg gazociągu odbiegał od przyjętego projektu.

Co do roszczenia o nakazanie usunięcia gazociągu, opartego na przepisie art. 222 § 2. k.c., Sąd I instancji wskazał, że roszczenie to przysługuje jedynie wtedy, gdy posiadaczowi nie przysługuje skuteczny względem właściciela tytuł prawny do korzystania z rzeczy, a ograniczenie prawa własności na podstawie art. 35 ust. 1 u.z.t.w.n., jak wykazano wyżej, nie jest bezprawne, w związku z czym powództwo w tym zakresie – jako bezzasadne – podlegało oddaleniu. Niezależnie od powyższego, przyjmując stanowisko odmienne, tj. złą wiarę pozwanej, uwzględnienie tego żądania nie byłoby możliwe, gdyż byłoby to sprzeczne ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa (art. 5 k.c.), zważywszy na przedstawione przez pozwaną społeczno-ekonomiczne skutki przebudowy gazociągu.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła strona powodowa, zaskarżając wyrok w części oddalającej powództwo o usunięcie gazociągu (punkt 1 wyroku) zarzucając:

1. nierozpoznanie istoty sprawy i w konsekwencji rażące naruszenie przepisów art. 222 § 2 k.c. w związku z art. 140 k.c.;
2. istotny błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na dowolnym przyjęciu, że decyzje administracyjne, zezwalające na czasowe zajęcie gruntu i stanowiące pozwolenie na budowę gazociągu m.in. na działce powodów stały się ostateczne, podczas gdy faktycznie decyzje te nigdy nie zostały powodom doręczone;
3. naruszenie art. 232 kpc przez to, że Sąd -choć stosownie do zdania drugiego tegoż przepisu- mógł dopuścić dowód nie wskazany przez stronę na okoliczność kolizji gazociągu z instalacją kanalizacyjną, jeśli uznawał, że dowód wskazany przez stronę nie jest wystarczający - nie uczynił tego i negatywnymi konsekwencjami obciążył powodów.

W konkluzji, apelujący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temuż Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację powodów, strona pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył :

Apelacja powodów podlegała oddaleniu z mocy art. 385 k.p.c., jako pozbawiona uzasadnionych podstaw prawnych.

Na wstępie zastrzec należy, że Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości aprobuje i przyjmuje za własne prawidłowe i precyzyjne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd I instancji uznając, że nie ma potrzeby ponownego ich przytaczania w dalszych rozważaniach.

W ocenie Sądu Apelacyjnego zarzuty apelacji, wobec zaaprobowanych ustaleń dokonanych przez Sąd I instancji i ich należytej oceny są niezasadne.

Przede wszystkim niezasadny jest zarzut naruszenia przepisu art. 232 k.p.c. poprzez niedopuszczenie z urzędu dowodu z opinii biegłego celem wyjaśnienia czy przeprowadzenie gazociągu przez działkę powodów było spowodowane kolizją z kanalizacją w ulicy (...). W ramach tego zarzutu powodowie wskazali też na brak zasygnalizowania stronie takiej potrzeby, jeżeli Sąd uważał, że przedstawione przez powodów dowody były niewystarczające.

Artykuł 6 k.c. stanowi, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która wywodzi z niego skutki prawne. W postępowaniu cywilnym reguła ta została powtórzona w art. 232 k.p.c., zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Właściwa interpretacja powołanego przepisu nakazuje przyjąć, że dopuszczenie dowodu z urzędu jest co do zasady prawem, a nie obowiązkiem sądu. Sądy z tego uprawnienia winny korzystać wyjątkowo, a strony procesu nie mogą się tu doszukiwać obowiązku sądu podejmowania działań z urzędu. Bierność strony w zakresie dowodzenia faktów, z których wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne, nie zobowiązuje sądu -poza zupełnie wyjątkowymi przypadkami- do prowadzenia dowodów z urzędu. To strona, a nie sąd odpowiada za wynik postępowania dowodowego i to strona, a nie sąd może naruszyć powołany przepis. Trzeba też pamiętać, że w procesie obie strony były reprezentowane przez profesjonalnych pełnomocników. Powołanie z urzędu dowodu, wskazanego w apelacji mogło być korzystne dla powodów, ale zdecydowanie niekorzystne dla strony przeciwnej. Przestrzeganie obowiązku równego traktowania stron wynika wprost z Konstytucji RP. W toku procesu sąd powinien zadbać o to, by każda ze stron miała możliwość zgłoszenia dowodów. W razie gdy sąd z przysługującego mu prawa, wynikającego z przepisu art. 232 zdanie 2 k.p.c. nie skorzysta, strona nie może skutecznie konstruować zarzutu apelacyjnego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że sąd może dopuścić dowód z urzędu wyjątkowo, gdy zachodzi potrzeba ochrony szczególnego interesu publicznego. Pouczenia w zakresie konkretnych dowodów, zwłaszcza strony reprezentowanej profesjonalnie, nie są obowiązkiem

sądu. (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października 1998 roku II UKN 244/98 OSNAPiUS 1999 nr 20 poz.664 , postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 września 1999 roku II CKN 269/99 Prok. i Pr 2000 Nr 2 poz. 27).

Odnosząc się do zarzutu, dotyczącego błędu w ustaleniach faktycznych i dowolnego przyjęcia przez Sąd, że decyzje administracyjne, zezwalające na czasowe zajecie gruntu stały się ostateczne, podczas gdy nigdy nie zostały powodom doręczone należy wskazać, że jest on bezzasadny. Apelujący wywodzą, że skoro żadne decyzje nie zostały im doręczone, to oczywistym jest, że zajęcie ich działki pod gazociąg było działaniem bezprawnym. Nastąpiło to faktycznie w czasie obowiązywania stanu wojennego, bo wiosną 1982 r., pod nieobecność powodów w domu.

Wbrew wywiodom apelacji Sąd I Instancji rozpatrywał tę kwestię w końcowym fragmencie uzasadnienia i zasadnie wywiódł, że zarzut ten można skutecznie podnieść jedynie w postępowaniu administracyjnym. W realiach rozpoznawanej sprawy nie ma podstaw do przyjęcia, że decyzje administracyjne nie stały się ostateczne, materiał sprawy nie wskazuje, że zostały one zaskarżone, a na ich podstawie zrealizowano budowę gazociągu

Odwołując się do treści uzasadnienia postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2008 roku sygn. akt I CSK 171/08 OSNC 2010/1/15) Sąd Apelacyjny uznał, że powyższy zarzut może być podniesiony tylko w postępowaniu administracyjnym, nie zaś w postępowaniu przed sądem powszechnym, w którym przesłanką rozstrzygnięcia jest ostateczna decyzja administracyjna, niepodważona we właściwym trybie

W sprawie I ACa 120/12 Sąd Apelacyjny w Łodzi uznał, że sąd cywilny nie jest uprawniony do oceny wadliwości decyzji administracyjnej poza trybem przewidzianym w k.p.a. Złożone przez pozwanego decyzje istnieją w obrocie prawnym, nie ma żadnego dowodu, by zostały we właściwym trybie wyeliminowane, na ich podstawie zrealizowano inwestycję, gazociąg w dniu 8 grudnia 1981 roku został zinwentaryzowany, a mapa zawiera adnotację, że został wybudowany zgodnie z zatwierdzoną lokalizacją – wobec tego zasadnie przyjął Sąd Okręgowy, że złożonym przez stronę pozwaną decyzjom nie można odmówić mocy obowiązującej (art. 231 kpc).

Jak wynika z wyjaśnień powódki (k 107v-108 akt) gazociąg został poprowadzony pod nieobecność powodów, ale obecny był ojciec powódki i opisywał wejście na teren nieruchomości. Wprowadzenie stanu wojennego spowodowało, że powodowie zaniechali żądań wobec gazowni, bo obawiali się, że będą mogli mieć problemy z opuszczaniem kraju i powrotem do niego- w tym okresie wyjeżdżali już do Stanów Zjednoczonych, w których obecnie przebywają na stałe. Mieli więc możliwość zwalczania decyzji w toku postępowania administracyjnego, czego jednak z przyczyn pozaprawnych nie uczynili.

Na koniec należy się odnieść do zarzutu nierozpoznania istoty sprawy i naruszenia przepisów art. 222 § 2 k.c. w zw. z art. 140 k.c. Jak podnoszą apelujący z opinii biegłego wynika, że działka powodów na skutek wybudowania na niej gazociągu utraciła charakter działki budowlano - usługowej, co biorąc pod uwagę jej położenie w samym centrum S., jednoznacznie świadczy o całkowitej bezprawności działania strony pozwanej . W ocenie apelujących nie może być tak, by nawet słuszny interes społeczny niweczył interes prywatnego właściciela nieruchomości, zwłaszcza gdy była możliwość przeprowadzenia gazociągu w jezdni ulicy (...). Kolidują z kanalizacją sama w sobie nie uzasadniała samowolnego wejścia na grunt powodów w celu ominięcia tej kolizji.

Sąd Apelacyjny pragnie podkreślić, że twierdzenia powodów o umieszczeniu na ich działce gazociągu wyłącznie na skutek kolizji z kanalizacją, biegnącą w ulicy są nieprawdziwe. Z zatwierdzonego do realizacji projektu wynika, że gazociąg ulega załamaniu na wysokości działki powodów i w taki sposób , jak zakładał projekt, został faktycznie wybudowany. Wynika to z mapy z projektem gazociągu i mapy z inwentaryzacji gazociągu ze stosowną adnotacją o dokonaniu inwentaryzacji i stwierdzeniu że obiekt został wybudowany zgodnie z zatwierdzoną lokalizacją (k- 713 i 714 akt).

Z gruntu niezasadny jest zarzut nierozpoznania istoty sprawy. Pojęcie istoty sprawy , którym posługuje się art. 386 § 4 k.p.c. dotyczy aspektu materialnego sprawy i jedynie w tej płaszczyźnie może być oceniany. Nierozpoznanie istoty

sprawy zachodzi, gdy sąd nie zbadał podstawy materialnej roszczenia i nie odniósł się do tego co jest przedmiotem sprawy. Taki zarzut zupełnie nie przystaje do orzeczenia poddanego kontroli instancyjnej.

Istotą sprawy było ustalenie czy strona pozwana wykaże tytuł prawny do korzystania z gruntu powodów, czy też okaże się, że gazociąg został umieszczony w gruncie powodów bezprawnie, co z kolei rodziłoby określone konsekwencje w relacji do żądania powodów- nakazania usunięcia gazociągu. Wiąże się to z zarzutem naruszenia przepisów art. 222 § 2 k.c. w zw. z art. 140 k.c. Zgodnie z treścią powołanych przepisów przeciwko osobie, która narusza własność w inny sposób aniżeli przez pozbawienie właściciela faktycznego władztwa nad rzeczą, przysługuje właścicielowi roszczenie o przywrócenie stanu zgodnego z prawem i o zaniechanie naruszeń. Roszczenie to jest skierowane przeciwko trwałemu wkraczaniu w sferę uprawnień właściciela przez osobę nieuprawnioną i jest zasadne pod warunkiem, że stronie przeciwnej nie przysługuje skuteczne względem

właściciela prawo do korzystania z rzeczy. Ostatecznie, jak trafnie wywiódł Sąd Okręgowy strona pozwana wykazała dokumentami złożonymi do akt, że istnieje skuteczny wobec powodów tytuł prawny do korzystania z ich gruntu – chodzi o decyzje administracyjne z dnia 5 lipca 1978 roku, z dnia 6 maja 1980 roku i z dnia 27 stycznia 1981r, wydane na podstawie art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości (t.jedn. Dz.U. z 1974 Nr 10,poz.64 ze zm). Utrwalona już linia orzecznictwa nakazuje przyjmując, że wydane decyzje administracyjne, umożliwiające wstęp na cudzą nieruchomość w celu założenia, a potem eksploatacji i konserwacji urządzeń służących do przesyłu różnych postaci energii, stanowią nie tylko uprawnienie do wejścia na grunt w czasie zakładania tych urządzeń i ich konserwacji, ale dają też możliwość realizowania zadań i celów gospodarczych, którym te urządzenia służą. Ograniczenie własności nieruchomości będzie w każdym przypadku tak długo trwało, jak długo dane urządzenie przesyłowe będzie potrzebne do celów, które spowodowały jego zainstalowanie i utrzymywanie. (vide uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20 stycznia 2010r., III CZP 116/09, OSNC – ZD 2010/3/92, baza LEX 537076- Sąd Najwyższy zwrócił tu uwagę, że ograniczenie własności w trybie art. 35 u.z.t.w.n. mieści się w granicach szeroko rozumianego wywłaszczenia, co wiąże się z trwałością stanu, jaki stwarza decyzja, obejmując sobą każdoczesnego właściciela nieruchomości, której dotyczy oraz każdoczesnego przedsiębiorcę przesyłowego, w miejsce pierwotnego adresata decyzji. Na taką funkcję tego przepisu wskazuje również jego umiejscowienie w rozdziale 5 tej ustawy, regulującym „szczególny tryb wywłaszczenia”, patrz też wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2005 roku V CK 679/04 Baza LEX 311353 oraz V CK 380/04 Lex 180843). Pogląd ten zyskał także akceptację Sądu Apelacyjnego w Łodzi w powołanym wyżej uzasadnieniu wyroku z dnia 6 marca 2012 roku, wydanego w sprawie I ACa 120/12.

Ostatni rozpatrywany przez Sąd Apelacyjny aspekt tej sprawy dotyczy oceny roszczenia powodów przez pryzmat artykułu 5 k.c. i analizowanych przez Sąd Okręgowy skutków ekonomicznych przebudowy gazociągu. Z informacji, znajdującej się na k- 307 akt wynika, że gazociąg, którego dotyczy proces, jest głównym urządzeniem przesyłowym dla S., doprowadza gaz do około 6 tysięcy odbiorców, przebudowa gazociągu łączyłaby się z wyłączeniem około 1/3 części miasta. (centrum, os. (...) i wschodnia część miasta). Przebudowa nakazuje także rozwiązać zaopatrzenie w gaz zakładu (...), który pobiera -około 1000m³ gazu/h. Wśród odbiorców gazu z tego gazociągu są także dwa zakłady produkcji cukierniczej oraz piekarnia, które wykorzystują gaz do produkcji. Przebudowa gazociągu wiąże się z jednoczesną przebudową kabla energetycznego niskiego napięcia. Bez przełożenia tego kabla nie jest możliwe zachowanie podstawowych normatywnych odległości gazociągu od innych mediów. Przebudowa kabla najprawdopodobniej naruszy pas jezdni, co wstrzyma ruch kołowy na tym odcinku. Czas niezbędny na dokonanie przebudowy to 8 miesięcy. Konieczne byłoby opracowanie projektów budowlanych przebudowy, zamówienie mapy do celów projektowych, uzyskanie warunków zabudowy, uzyskanie pozwolenia na zajecie pasa drogowego, uzyskaniem pozwolenia na przebudowę. Koszt przebudowy może wynosić około 800.000 złotych

Żądanie przeniesienia urządzeń przesyłowych podlega ocenie pod kątem zgodności z gospodarczym i społecznym przeznaczeniem prawa, aż do odmowy udzielenia właścicielowi ochrony na podstawie art. 5 k.c. (wyrok SN z dnia 26.07.2007r., sygn. akt V CSK 120/07, LEX 465612).

Odwołując się zaś do wyroku Sądu najwyższego z dnia 9 lipca 2008 roku, wydanego w sprawie V CSK 52/08 (baza LEX 510986) należy wskazać, że własność jest prawem bezwzględnym, ale nie absolutnym, a jego granice wyznacza

art. 140 k.c. Żądanie przez właściciela nieruchomości niezwłocznego usunięcia gazociągów jest nierealne. Teoretyczna możliwość wyznaczenia nawet kilkuletniego terminu do wykonania tego przedsięwzięcia nie uzasadnia uwzględnienia żądania przy zastosowaniu art. 320 k.p.c. Sprzeciwia się temu m.in. olbrzymi koszt takiego przedsięwzięcia względem wartości nieruchomości i niedogodności związane z przerwami w dostawie gazu do znacznej liczby mieszkańców.

W rozpatrywanej sprawie koszt przebudowy gazociągu może pochłonąć 800.000 złotych – jest to kwota znacząca, a nadto dużo wyższa, niż finansowe skutki korzystania z nieruchomości powodów i niemożności dokonania rozbudowy, choć należy zaznaczyć także że planowana inwestycja powodów została zaopiniowana negatywnie nie tylko z uwagi na przebiegający przez nieruchomość gazociąg (k- 490 akt).

Skoro Sąd I Instancji ustalił, że pozwany korzysta z gruntu powodów w ramach przysługującego mu prawa, tj. na podstawie wydanych decyzji administracyjnych, a ponadto usunięcie gazociągu wiązałoby się nadmiernymi kosztami - to zasadnie oddalił powództwo w tym zakresie. W tych warunkach apelacja powodów podlegała oddaleniu

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art 98 § 1 i 3 k.p.c. i w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz na podstawie § 6 pkt.2 w zw. z § 13 ust.1 pkt.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz.1349 ze zm.).

Zarządzenie : odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć zgodnie z wnioskiem